

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Református Tanárképző Kar
1.3 Intézet	Református Valláspedagógiai és Zenepedagógiai Intézet
1.4 Szakterület	Református teológia
1.5 Képzési szint	BA
1.6 Szak / Képesítés	Református valláspedagógia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Neveléstörténet						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Kun Mária						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Gorbai Gabriella						
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	V	2.7 Tantárgy típusa	AF

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	126	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					84 óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20 óra
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					22 óra
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					22 óra
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14 óra
Vizsgák					6 óra
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	126				
3.8 A félév össz-óraszama	84				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> nincs
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> Önálló kutatás képessége, forrásmunkák feldolgozása, egy szöveg kivonatolásának a képessége, az egymáshoz való alkalmazkodás képessége.

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none">
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> A szemináriumi órákon történő aktív részvétel A kiadott szemináriumi anyag áttanulmányozása A szemináriumi dolgozat kidolgozása A szemináriumi dolgozat bemutatása

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • C.1. Alkalmasság a hittartalmak elvű és kirekesztésmentes (toleráns) terjesztésére. • C.3.1. A kulturális, vallási és történelmi háttér szerepének és a vallási közösségekre gyakorolt hatásának meghatározása. • D.4.4. A társadalomban ható spirituális és vallás-erkölcsi tanítások kritikai elemzése. • A szakszóhasználat elsajátítása, mely abban segít, hogy a hallgatók képesek legyenek eligazodni a bőséges szakirodalomban, és megfelelően szelektálni. • Mélyreható ismeretek megszerzésének a képessége. • Az a képesség, hogy a gyermekkortörténet lényeges mozzanatait a hallgató szintézisben lássa. • A vitakészség kialakításának a képessége • A szövegértés képessége • Kritikai érzék kialakításának a képessége
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • CT2 Hatékony munkamódszerek alkalmazása multidiszciplináris csapatban, különböző szerepkörökben, tiszteletben tartva mások hitelzeit. • CT3 A saját folyamatos szakmai fejlődés optimalizálási stratégiájának kialakítása, a tanítási tartalmak folyamatos frissítése, az információs technológiák és az idegen nyelvek használata által. • Önálló kutatás képessége • Értékelés és önértékelés képessége • Visszajelzés adásának és fogadásának a képessége • A csoporton belüli szerepgyakorlás képessége • A rendelkezésre álló idő optimális kihasználása • A másokkal történő együttműködés képessége

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A történelmi hosszmetesz felvázolása annak érdekében, hogy a hallgatók könnyebben tájékozódjanak jelen korunk valláspedagógiai kihívásai között. • A hallgatók sajátítsák el a szakszókincset.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • IA neveléstörténelmi alapfogalmak elsajátítása. • Az elmúlt századok katechetikai törekvéseinek a megismerése. • Az ószövetségi, újszövetségi katechézis sajátosságainak megismerése. • A középkor, a reformáció, protestáns ortodoxia, pietizmus, racionalizmus és szekularizmus főbb valláspedagógiai jellemzőinek a megismerése • Megismerni a különböző korok kiemelkedő nevelőinek a katechézis terén végzett munkásságát. • A hallgató megismeri: a Szentírás gyermekképét, a gyermekkortörténet főbb témaköreit és újabb törekvéseit; a gyermekkortörténet forrásait; a gyermekkortörténelmi kutatások korábbi és legújabb nemzetközi és hazai eredményeit. • A hallgató képes lesz a neveléstörténet és társadalomtörténet részterületeként értelmezett témát a lehető legszélesebb elemzésnek alávetni; meg tudja nevezni a gyermekkortörténet főbb fogalmait (gyermekkép, gyermekfelfogás, gyermekstátusz...) • Azon történelmi, gazdasági, társadalmi tényezők beazonosítása, amelyek hatására a gyermekről alkotott kép, illetve a gyermekkel való bánásmód megváltozott. • Képesek legyenek megfogalmazni egy adott kor gyermekfelfogását, gyermekképét, dolgozatba összefoglalni és szeminárium keretén belül bemutatni.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A nevelés történeti kezdetei: folyammenti kultúrák, illetve az ókori görög és római neveléstörténet	előadás, Power Pontos bemutató	
A kínai, indiai nevelés a spártai és az athéni nevelés, vallás, hiedelmek	előadás, Power Pontos bemutató	
Bibliai gyökerek	előadás, Power Pontos bemutató	
Őskeresztyén kezdetek	előadás, Power Pontos bemutató	
Középkori nevelés és katechézis	előadás, Power Pontos bemutató	
Reneszánsz és humanizmus hatása, katechetikai változások	előadás, Power Pontos bemutató	
A puritanizmus eszméinek térhódítása. Apáczai Csere János pedagógiai munkássága	előadás, Power Pontos bemutató	
A reformpedagógia kialakulásának történeti gyökerei, helye a katechézisben	előadás, Power Pontos bemutató	
Comenius nevelésének jellemzői	előadás, Power Pontos bemutató	
Johann Friedrich Herbart eszméinek szerepe a katechézisben	előadás, Power Pontos bemutató	
Nevelésügyünk a XX. század első felében. Az egyház és az állam szerepe	előadás, Power Pontos bemutató	
A budapesti, debreceni és a kolozsvári- szegedi egyetem pedagógia-professzorai	előadás, Power Pontos bemutató	
Iskola és hitoktatás a Második világháború után Erdélyben és Magyarországon	előadás, Power Pontos bemutató	
XXI. század és a katechézis	előadás, Power Pontos bemutató	

Könyvészet:

Ingo Baldermann: A Biblia a tanulás könyve. RZSIS, Budapest, 1989.

Bodó Sára – ifj. Fekete Károly: Katechetikai és valláspedagógiai szöveggyűjtemény. Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2001.

Boross Géza: Katechetika. Budapesti Református Teológiai Akadémia. (s.a.), Budapest, 1998.

Fehér Erzsébet: Az oktatás és nevelés története. Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest, 2002.

Ferencz Árpád: Fejezetek a valláspedagógia történetéből. Stúdium Kiadó, Kolozsvár, 2000.

Imre Lajos: Általános neveléstudomány és neveléstan Szemle Füzetek: Kolozsvár, 1994.

Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla: Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe. Osiris Kiadó, Budapest, 2001.

Péterfia Gáborné: Karácsony Sándor pedagógiai és katechetikai elvei. Stúdium Kiadó, Kolozsvár, 2000.

Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2001.

AJÁNLOTT IRODALOM:

Benyik György (szerk.): Világi közösség, vallási közösség. Jate Press, Szeged, 2004.

Friedrich W. Kron: Pedagógia. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.

Kertész István: Az ősközösség kora és az ókori-keleti társadalmak. Budapest, 1991.

Klima, Jozef: Mezopotámia. Ősi civilizáció a Tigris és az Eufrátesz mentén. Bratislava, 1983.

Pukánszky Béla: Neveléstörténet, Szeged, 1992.

Ross Campell: Életre szóló ajándék. Hogyan szeressük gyermekeinket? Harmat Kiadó, 1993.
 Sávai János: Neveléstörténet. Agapé, 2000.
 Pigott, Stuart: Az európai civilizáció kezdetei, Gondolat Kiadó, Budapest, 1987.
 Trencsényi László: Korok, gyerekek, nevelők. Okker, 1997.
 Vanyó László: Az ókeresztény egyház és irodalma. Budapest, 1986.

Idegennyelvű könyvészet

1. R.Bijlsma: Kleine Catechetiek Callenbach Nijkerk 1977
2. D:J:Dingemans: In de leerschool van het geloof KOK Kampen 1986
3. G. Otto: Handbuch des Religions unterrichts FurcheHamburg 1967
4. Silvia Schroer-Thomas Staubli. Die Körpersymbolik der Bibel Promus 1998
5. J. Soetendorp. Symboliek der joodse religie W.De Haan Zeist

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Az Ószövetség gyermekképe	Kiselőadás Power Pontos bemutatóval ötvözve	
Az Újszövetség gyermekképe	Kiselőadás Power Pontos bemutatóval ötvözve	
Ókori gyermekkép	Kiselőadás Power Pontos bemutatóval ötvözve	
Gyermekkor az ókori Kelet államaiban	Kiselőadás Power Pontos bemutatóval ötvözve	
Görög és római gyermekkortörténet	Kiselőadás Power Pontos bemutatóval ötvözve	
A középkor ambivalens gyermekfelfogása	Kiselőadás Power Pontos bemutatóval ötvözve	
Humanista gyermekfelfogás	Kiselőadás Power Pontos bemutatóval ötvözve	
A felvilágosodás gyermekképe	Kiselőadás Power Pontos bemutatóval ötvözve	
A reformpedagógiák gyermekképe	Kiselőadás Power Pontos bemutatóval ötvözve	

Könyvészet

6. Boross Géza: Kateketika egyetemi jegyzet. Budapest, 1998.
7. Ferencz Árpád: Fejezetek a valláspedagógia történetéből. Stúdium Kiadó, Kolozsvár, 2000.
8. Gáspár László: Nevelésemélet. Okker, 1997.
9. Mészáros István-Németh András-Pukánszky Béla: Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe. Osiris Kiadó, Budapest, 2001.
10. Ingo Baldermann: A Biblia a tanulás könyve. RZSIS, Budapest, 1989.
11. Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2001.
12. Trencsényi László: Korok, gyerekek, nevelők. Okker, 1997.
13. Vanyó László: Az ókeresztény egyház és irodalma, Budapest, 1986.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A leendő vallástanárok számára fontos megismerni a Szentírás tanításait a gyermekről, illetve felismerni azokat a történelmi, gazdasági, társadalmi tényezőket, amelyek hatására a gyermekről alkotott kép, illetve a gyermekkel való bánásmód megváltozott.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	aktív óralátogatás		10%
	kiadott könyvészet és előadás jegyzetei alapján	Vizsga	60%
10.5 Szeminárium / Labor	A szemináriumi órákon való aktív részvétel A szemináriumi dolgozat kidolgozása és bemutatása	Szóbeli visszajelzés és szemináriumi dolgozatra adott jegy	30 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • St T2 A vallástanítás sajátos szerepköreinek felismerése mind iskolai, mind extrakurrikuláris tevékenységekben. • St T3 Átfogó dolgozat megírása és számítógépes szerkesztése, használva a magyar és idegen nyelvű szakirodalmat (4-10 oldal, 12-es betűkarakter, Times New Roman, másfeles sorköz) • A szemináriumi dolgozat Power Pointos bemutatása 			

Kitöltés dátuma

10. 10. 2015.

Előadás felelőse

Dr. Kun Mária

Szeminárium felelőse

Dr. Gorbai Gabriella

Az intézeti jóváhagyás dátuma

.....

Intézetigazgató

.....